

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Bécs évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	3 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, november 29.

Kerestetik egy ember...

Kolozsvár, nov. 29.

(h.) A helyi kormánypárti újság tegnapi számában híradás van arról, hogy a kolozsvári szabadelvű párt intéző bizottsága tegnap értekezletet tartott, melyen »egy párttag« indítványára elhatározták, hogy üdvözlék Tisza Istvánt. El is küldötték az erre vonatkozó »üdvözlő táviratot« a kormánynak, kifejezve rendíthetetlen hitüket az iránt, hogy meg fogja találni a kibontakozás útját, a parlament válságából...

A szomorúság érzete tölti el lelkünket, midőn a talpnyalás eme írott dokumentumát olvassuk. S arra gondolunk: hogy a legjobb, legnemesebb ügynek is voltak mindig árulói. Hogy ne akadnának hát árulók most, amikor a kormány előtt kétszeresen becses minden ilyen üdvözlés; amikor hangulatot akarnak teremteni: a jogtiprások, a jogfeladások szankcionálása mellett. Valóban: most hasznosnak, kedvesnek mutatkozhatnak mindenki. aki vár valamit a hatalomtól, akinek gomblyukfájdatmai vannak; akinek a lelke, a nyelve hízlekedésre van berendezve.

»Egy párttag« tette meg az indítványt, melyet az intéző bizottság magáévá tett. A kormánypárti újság elhallgatja az illető nevét. Halljuk: ki volt az a párttag? Miért oly irigy a kormánypárti újság azzal az ötletes párttaggal szemben és miért nem adja át nevét, kilétét a halhatatlanságnak? Hisz az a párttag nagy cselekedetet művelt; államférfi babérokra pályázhatik: óh! miért hallgatja el nevét tiszteletreméltó lapársunk; miért nem adja azt tudtára mindenkinek?

Kerestetik egy ember, aki itt Kolozsvárott kiváltotta a bizalmat a szabadelvű párt intéző-bizottságából a kormány iránt. Amely kormánynak most Tisza István a feje; de mindegy volna nekik, bár-hogyan hívják: csak kormányelnök legyen. Ez a lényeg. A többi csak

formaság. Már pedig most köz-kormányzati elv, hogy a formák ideje lejárt. 1904. november hó tizenhét-cadika óta, farba rugták az állami élet összes formaságait.

Első sorban eltipolták a szó-lásszabadságot; mert az csak for-maság. A lényeg az, hogy a kor-mány azt tehessen amit akar.

Azután Kassán keresztülgázol-tak a gyűlekezési szabadságon, mert az is csak formaság. A lényeg az, hogy ne tartanak olyan népgyűle-seket, amelyeken nem a kormányt dicsőítik.

Megfenyegették a sajtószabad-ságot. S meg akarják vonni az ut-cai elárulást a filléres lapoktól. Mert formaság az, hogy ezek a la-pok beviszik a magyar közszellem megnyilvánulásait a legszegényebb kunyhóba is. A lényeg az, hogy ezek a lapok rendszerint nem kor-mánypártiak és nem dicsőítik a kormány jogtiprásait.

Neki mentek a budapesti egye-tem autonómiájának és rendőr-csorda garázdálkodott a tudomá-nyosság immunis hajlékában. De az egyetemi autonómia is csak for-maság. A lényeg, hogy az ifjuság már most tanulja meg, hogy csak egy boldogulhat, ha fejet hajt, meg-lapul a kormány minden cseleke-detével szemben.

Igy, egymásután teljes lesz a lánc, amelylyel e nemzetet meg-akarják kötni. A kormány reá-nyomta immár az erőszakosságok jellegzetes bélyegét, minden intéz-ményünkre, amelyben a nemzeti lelkiismeret buzog és így veri bék-lyóba az alkotmányos élet összes megnyilvánulásait.

Kerestetik egy ember, aki mindezek dacára, sőt mindeze-kért bizalmat kívánt szavaztatni a kolozsvári kormánypárttal.

E hó 20-án, itt Kolozsvárott a történelmi nevezetességű Vigadóban szólt meg Kolozsvár sz. kir. város közönségének igaz érzése és nem azon a szűk körű értekezleten, melyen egy előkelő ismeretlen megtette indítványát. Ha azt hiszik, hogy

nem így van: miért csinálták olyan titokban azt a mű-üdvözlést? Miért nem bívták meg arra a szabadelvű-párti választókat? Hadd láttuk vol-na, hogy hány zsákkal telik azok-ból, akik a nemzeti ellentállást el-tipró kormánynak bizalmat akarnak szavazni? Miért nem áll oda a ko-lozsvári szabadelvű párt a választók elé és miért nem azoktól kéri a bi-zalomnyilvánítás szentesítését. Le-het-e értéke annak a határozatnak, amelyet 8-10 ember hozott egy egész párt nevében, de amelyért pirulásra készítették Kolozsvár min-den önálló gondolkodású választó polgárát. De ahhoz nincs bátorsá-guk. Mert most nem a zoltánokkal állanak szemben, hanem a pol-gárság lelkéből fakadó nemzeti aka-rattal...

Mert most Andrássy Gyula is azt valjia, amit a »Zoltánok«, hogy Magyarország alkotmányát taposták el... S azt valjia Széll Kálmán is, akinek pedig ugyanezek a jó urak, oh! hány-szor szavaztak bizal-mat... Nem is szólva Bánffy De-zsőről, aki szintén sokszor volt le-teteményese a kolozsvári szabadelvű-párt intéző bizottsága bizalmának. De hát az mindegy. Ezek az urak mindig abban fognak bizni, aki a miniszterelnöki székben ül. S bi-znának holnap Lengyel Zoltánban is. ha a király kegyelme ő reája bízná az ország kormányzását...

„Kerestetik egy ember“ aki ezt megtudná cáfolni...

— A pestvármegyei ellenzék megalakulása. Ma reggel 9 órakor a vármegye közgyűlése előtt az ellenzéki pártok-nak körülbelül 100 tagja találkozott a Sas-körben, hogy megbeszéljék magatartásukat. Az értekezleten Kossuth Ferenc elnököt, a ki lelkes szavakban méltatta az ellenzék egyesülésének jelentőségét. Utána Holló Lajos beszélt és indítványára kimondták a vármegyei ellenzéki pártok szövetkezését. A szövetkezett ellenzék elnökei Kossuth Fe-renc, báró Prónay Dezső és Gullner Gyula lettek. Az ellenzék tagjai a Sas-körből együtt mentek a vármegye közgyűlésére.

— Közös miniszteri tanácskozá-sok Bécsben. Főhivatalosan jelentik: Hieronymi Károly kereskedelmi és Tállian

Béla földmivelésügyi miniszter tegnapelőtt Tisza István miniszterelnök és Lu-kács Lukács pénzügyminiszter tegnap reggel Bécsbe utaztak. A közös miniszteri érte-kezlet ma délután 3 órakor lesz Bécsben a külügyminisztériumban.

A politikai helyzet.

A kormány többsége.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, nov. 29.

A tegnapi tiltakozó gyűlések ismét megmutatták, hogy üres szolás az, ha a kormány azt mondja, hogy vele van a többség. Már magában a Házban is nagyon so-váyan vannak az úgynevezett többséggel, mint azt tegnapi lapunkban kimutattuk, a Házban 405 tagja van, azaz most csak 404, miután Csongrád nem választ. Ebből 166 ellenzéki, kikhez a kormányfőval szemben a huszonegyhárom kilépett kormánypártit is kell számítani, úgy hogy rendes tárgyalásoknál, ha a horvátok nem szavazhatnak, már alig van többség. Nézzük csak:

Összesen..... 404

Ezzel szemben ellen-

zéki..... 166

Kilépettek... 23

tehát 159 le 189

215

Áll tehát 215 kormánypárti 189 ellen-zékiel szemben, vagyis a többség 26 sa-za-zat. Ha még tizenegyetlen kilépnek, a kor-mány mindentépen kisebbségben van.

Ha azonban a bizalmi kérdést felvetik a Házban, kisé furcsa számarány mutakoz-zik. Van ugyanis hét miniszter, hét állam-titkár és a házelnök, vagyis 15-ön nem sa-va-zhatnak; ez esetben 200 marad 189 el-len, a többség csak 11. Már csak 6-nak kell kilépnie és bizalmi kérdés esetén nincs többség.

Megjegyezzük, hogy a kormány javára számíthat a száz képviselőket, ezek nélkül a kormány már ma is kisebbségben van, akár bizalmi kérdésben, akár más kérdésben.

De van a kormánynak egy nagy tar-taléka: a horvátok. Ezek negyvenen vannak és Tisza elég vakmerő, hogy a magyar képviselőház rendjét a horvátok voksai-val állapítsa meg és az ország törvényeit ho-rvátokkal szavaztassa meg. — Angliára hivatkozik mindig, de aligha gondol arra, hogy megkövetenék azt az angol minisztert, a ki az ired szavazatával akarná az orszá-got kormányozni. Különben nézzünk csak szembe az egész státussal; van horvátokkal együtt 444 igazolt képviselő, ebből ellenzék és kilépettek 189, tehát a többség a horvá-tokkal együtt 55, bizalmi kérdés esetén csak 40, mintán 15-ön nem szavazhatnak. Ha

tehát még 21-en ki találának lépni, a ho-rvátok szavazatai dacára kisebbségben van a kormány.

Mikor tehát tiszteletes felfogás mel-lett hat szavazattól, kormányfelfogás mellett tizenegyet és hazaáruló felfogás mellett hu-szonegy szavazattól függ az ország sorsa; akkor igazán neveléses arról beszélni, hogy törpe kisebbség áll a nemzetet képviselő nagy többséggel szemben.

A nemzetet képviselő nagy többség! Eltekintünk attól a megdönthetetlen tételtől, hogy nincs igazi nemzeti többség ott, a hol nincsen általános választói jog, hanem utalunk arra a tényre, hogy a mostani megszorított választói szám mellett is szám szerint többen szavaztak az ellenzéki képvise-lőkre, mint a kormánypártiakra és csak a kerültek aránytalan túrtelű beosztása mellett kaphatott a kormány többséget. Már most nem nehéz megállapítani, hogy a nemzeti akarat talán mégis csak inkább ott van, a hol több polgár szavazott le, mint a hol hatalm vagy akár huszszal több képviselő szavaz le, plane ha azt a huszas többséget csak negyven horvát voks bevo-násával lehet elérni.

A kormány mindezeket nem akarja látni, vagy ha látja, letagadja; hivatkozik a népre és nem ad rögön alkalmat a népek, hogy mondja meg a véleményét, hanem úgy-nevezett bizalmi gyűléseket rendeztet ma-gának. Csakhamar ugyanakkor az ellenzékiek is rendeznek gyűléseket és csodálatos mó-don az ellenzéki gyűléseken tízszer annyi nép és ötször annyi választó jelenik meg, mint a kormánypárti gyűléseken. A vasár-napi budapesti tiltakozó gyűlésen konstátá-lan tizenkilencezer választópolgár vett részt, vagyis tízszer annyi választó, mint ahány ember a kormánypárti gyűlésen volt a zsák-hordókkal együtt. Arról nem is beszélünk, hogy a tiltakozó menetben (szocialisták nél-kül és ellenlér) legalább ötvenezer ember volt és azok között is bizonyára volt egy esomó választó. És ugyanígy volt a vidé-ken mindenütt. Igazán vakmerőség ilyenek után azt mondani, hogy a nemzet a kor-mánynyal van. A nemzet négyötöde jogta-lan és a jogosult ötöd többsége, ha szaba-don nyilatkozhatik, a kormány ellen nyilat-kozik. Ez a tény.

Rákoskeresztúron a csendőrszuroony akadályozta meg a polgárság véleménynyil-vánítását. A visszataszító erőszakról ezeket jelentik nekünk: A községi erőljárásság és a községi bíró mandátuma már eszelőtt két évvel lejárt, de a felsőbb hatóságok huza-vonája miatt az új választást mindez ideig nem lehetett megtartani. E napokban végre megérkezett a főszolgabírói intézkedés, mely elrendelte a választást. Ebben az ügyben, kapcsolatosan a most szőnyegen levő poli-tikai kérdésekkel akart népgyűlést tartani a

TÁRCA.

A végzet.

— Irta: Kápolnai. —

I.

A világhosszú alig néhány sugara hatolt keresztül a gondosan lefüggönyözött ablakok; félhomályba burkolva a nagy fé-nyűzéssel s izlésesen herendezett hálószó-bát, mely a székesfőváros egy elegáns pa-lotájának első emeleti lakosztályához tar-tozott.

A szétszórt virágok, az égő viasz gyertyák s a fehér terítővel leborított asz-talkára helyezett szent feszület, elég érthe-tően beszéltek, hogy itt kevéssé eszelőtt, egy elszállni készült lelket oldozott föl az Isten szolgája.

E szomorú óra kínos csöndjét nem zavarta semmi esz.

Egy erőteljes, élete delén levő férfin, egy 12 évesnek látszó leánykával térdelpt a haldokló ágya mellett s mindkettő bá-mulatos önnuralommal igyekezett viszza-fojtani a keblükből feltörni akaró zokogó fájdalmat s könyvtől fátolyozott szemekiet le nem vevék a haldokló fiatal asszony arcáról, kinek vonásaiiban a megdicsőülték tulvilági mosolya derengett.

Az ágy lábainál apáca imádkozott. A halál angyala megérinté már szárnyaival a kedves arcot; a tört fényt szemekből még egy búcsú tekintet... egy végső só-bajtás... a drága lélek elszállt, megtért Istenéhez...

A magára maradt bánatos férj napról napra jobban érzé az irt szívében. Az ár-va hagyott gyermeknek hiányzott az édes anya meleg csókja és ölelése.

II.

Darnay Pál elhalálozta, hogy megválk gyermekétől; beadja egy nevelő intézetbe, maga pedig hosszabb külföldi utra indul — orvosai tanácsára.

Nehéz volt ez elhatározás... Nyolc hónapja siratják már kedves halottját, s a közös bánat elválaszthatatlanul összefor-rasztotta szíveiket.

Az x...i zárdá a legjobb nőnevelők egyike. Darnay ide óhajította vinni leányát. A kis Margit csak úgy egyezett bele az el-válásba, ha azt az időt zárdában töltheti. Most utban vannak. A gyorsvontat teljes gőzerővel robot. A széles csikokban felszálló fekete füst ködfátyolként oszlik szét a virá-gos völgy felett.

A buja fűvön barmok csoportja lege-lész. A rónaságon itt is, ott is, feltűnik a távolból egy-egy kis falu barátságos látképe s a templomtoronyok bédog-csucsei csillá-mának s mint ércarok mutatnak fel az égre; figyelmeztetve a hiúságos embereket, — hogy nem csupán a földiekért terem-tettünk.

Az idő tiszta és derült.

Ezt a napengaras, idyllikus képet kedvtelve nézi a kis Darnay Margit a gyors-vontat egyik első osztályú szakaszának ab-lakából. Mély grászröhája feltűnővé teszi arcának halovány színet s komoly vonásai korához képest túl értelmiséget mutatnak. Mellette, — megtört, beteges atyja áll, szin-tén grászba öltözve.

Margit szeretné, ha elragadtatásában atyja is osztoznék, folyton mutogat, kérdez s egyre csókolgatja atyja kezét.

A mint az idő halad s a kép válto-zik, a Margit életsége is alább száll. Kö-zelednek a célhoz. A városka körvonalai már látszanak. E csöndes falak között kell Margitnak négy hosszú évet eltölteni szere-tett atyja nélkül.

Két órával később egy kocsi állott meg a x...i zárdá rácsos kapuja előtt, mely-ből Darnay és leánya szálltak ki.

A zárdá-épület egy terjedelmes angol kert közepén magaslott ki, bástya tornyok-kal ellátva. A remek, izlésel berendezett park kellemes benyomást tett a szemlélőre. Apa és leány kart-karba öltve haladt a szép sima utakon. — Anynyira telve volt szívök a válás gondolatával, hogy szó nem jött ajkukra; csak akkor eszmél-tek fel, midőn a zárdá elfogadó termének szárnyas ajtaja kitárult előttük.

A fenkölt lelku, jószágos fejedelem-asszony lekötelező modora, a több mint barátságos fogadtatás, megnyugtató Darnayt, hogy jó kezek közt fogja hagyni leányát s miután nem szándékozott a városban időzni s hogy megörvídítse a válás perceit, búcsút vett a zárdafőnöknőtől; keblére ölelé sző-kogó gyermekét, ki alig tudott atyjától el-szakadni.

Ez óra emléke még sok-sok könyvébe s álmatlan éjszakájába került a kis Mar-gitnak, de később megvigasztalta tudomá-ny szomja s a jó apáca nővérek és tanuló-társ-női szeretete.

Az évek gyorsan repültek egymás-után, már a negyedik, a befejező ténv

vége is közeledett. Margit gyönyörű haja-donná fejlődött, tiszta, szűzi ártatlanságában úgy nézett ki, mint egy égből leszállott an-gyal, mint egy szent. Sokszor meglepte őt a fejedelemasszony, buzgó imába merülve az oltár lépcsőjén; kérve a boldogságos Szűz Máriát, hogy viszont láthassa szeretett atyját, kit nem akart elhagyni többé soha.

Ilyenkor a fejedelemasszony sajnálattal gondolt a közelgő órára, midőn e kedves gyermeket ki kell bocsátani a szent falak közül, — de talán nem örökre?...

Buzgón fohászzkodott az Egek Urához: „Ha magadnak választottad őt Uram! Lé-gyen meg szent akaratod!“

III.

A Notre-Dame templom Párizsban mindig tömve ájtatoskodókkal. A katolikus világ sauje, java, előszeretettel járul oda az ég királyiőjének tiszteletére. A világ minden tájáról érkeznek zarándokok — ki-vál Május hónapban — hogy felkeressék a templomot.

Lélekemelő látványt nyújt a májusi esti ájtatosságokon az oltárak pazar disz-tése; s kábitóan hat az élővirágok halma-zának bódító illata, összegyűlve a tömjén füstjével, mely száll szakadatlanul, száll fel a magasba, mint kifogyhatatlan ima s örök háladáis.

Az utolsó padok egyikében buzgó imába merülve ül egy férfi; ez Darnay Pál. Alig ismernék rá Margit atyjára, a négy évi távollét úgy megváltoztatta; egészséges arcszíne s élénk tekintete azt bizonyítja, hogy az idő gyógyító keze elhantolta a fá-j-

dalmas multat s életet adott egy boldogabb jövő reményének.

Nem sokára keblére ölelheti gyerme-két a 16 éves bájos Margitot, kiről e hosz-szu távollét alatt annyi jót, annyi szépet írt neki a jó fejedelemasszony.

Most megvalósulni látja a boldog, szép jövőt, melyet magának e négy év alatt ki-szinezett.

Voltak ugyan pillanatjai, midőn félt, rettegett, ismervé leányának tulfinom lelkile-tét s mély vallásos érzelmét, hogy a zárdá elraholja tőle s megtartja magán. Olykor visió is voltak s úgy látta Margitját, mint Krisztus menyasszonyát, megdicsőült anyja védszárnnyal alatt s ő erőszakkal ragadta magával, de — mindig kisiklott karjaiból. Ezt a látományt többnyire a zárdából ér-kezőt levél idézte elő. A fejedelemasszony soraiból sohasem hiányzott ez a mondas: «Olyan lélek, mint a Margit, csak Isten számára teremtetett!» — vagy: «Az Isten által kijelölt ösvényről nem téríthet el be-nűnkelt emberi hatalom!»

Edes lesz tehát az óra, midőn magá-val viheti gyermekét, hogy el ne válnak többé soha!

Vége volt a misének, tömegesen tödult ki a nép a templomból.

— Tűz van! Tűz van!

Hangzott a kiáltás az utcáról.

A jelzett irány felé rohant mindenki.

Sűrű füstgomoly kavargott az ég felé, mely-ből lángoszlopok törtek ki.

Ég az Opera-Comique! Hangzott a ki-áltás mindenfelől. A segély egyre késett. Sokan a tömeg közl halál megvetéssel ro-hantak az égő tűzbe, hogy segíthessenek sze-

Karácsonyi és Újévi ajándékok

bevásárlására legalkalmasabb üzlet
Stein S. és Jársa Mátyás király-tér 2. szám.

Először részre kizárólagos gyermek-ruha üzlete

Ujszülöttől kezdve 15 éves korig leányok és

fiuk részére kapható kabát, ruha, kötény, ha-

risnya, kalap, sapka, kamásli, muff és boa

és minden korúnak megfelelő fehérnemű a leg-

olcsóbb minőségűtől kezdve a legfinomabbig.

Fűzők mérték szerint készíttetnek a legújabb formában.

Vidéki rendelményről elegendő a kor meg-

nevezése teljesen alkalmas árut küldök.

A n. é. közönség becses

pártfogását kéri:

Stein S. és Jársa.

községi lakosság. — A gyűlés rendezői dr. Haász Ferenc községi orvos, Öváry Ferenc, Kiss Károly és Szabó János keresztségi lakosok a gyűlés rendezését a kellő időben be is jelentették a szolgabírósnak. Kapczy Vilmos szolgabíró azonban nem vette tudomásul a bejelentést s a gyűlés megtartását betiltotta. Együttal intézkedett, hogy a gyűlés idejére nagyszámú csendőrség legyen a községben. Tegnap délután 3 óra körül kézbesítették a szolgabírói végzést az egybehívóknak, a kik közül Kiss Károly vette át a végzést, hogy azt a már akkor összegyűlt 7—800 főből álló közönség előtt felolvassa.

Mikor Kiss a végzést átvette, felszólította őt a községi rendőrbiztos, dr. Payer Gyula és a járási rendőrmester, hogy a közönséget osszassa szét. Kiss kijelentette, hogy fel fogja olvasni az egybegyűlt előtt a szolgabírói végzést s aztán szót szót fogja felhívni őket. A jelen volt csendőrmester azonban kijelentette, hogy nem engedi meg a végzés felolvasását, hanem osszomjon szét a tömeg rögtön, mert különben szuronyokkal fogja szétkergetni a tömeget. Kiss Károly, hogy eleget tegyen a csendőrmester kívánságának, felállt a székre, hogy beszédet intézzon az egybegyűltökhöz. Alig kezdett beszélni, a templom mögött addig elrejtőzve volt 30 főből álló csendőrcsapat előrohan a csendőrmester vezényszavára, szuronyozogva rohant a tömegre. Szerencsére a csendőrökben volt annyi józanosság, hogy a vérontást kerülteni akarták s akik a szuronyok elébe kerültek, azokat egyszerűen félrelépték. A tömeg ekkor futásnak eredt. A csendőrmester futólépést veszélyelt a csendőröknek és üldözött a menekülőket mintegy hat-hét száz lépésre. Mikor a csendőrség visszafordult, akkor a futó tömeg is megállt.

Csakhamar kődarabok kerültek elő s valóságos záporok hullott a csendőrség felé. — Ekkor újra megkezdődött az üldözés és tartott jó fél óráig, amíg a piactér teljesen ki nem ürült. A lakosság egész éjjel talpon volt s elkeseredetten tárgyalták a csendőrmester tapintatlan és meggondolatlan eljárását, melyből nagy vérontás keletkezhetett volna.

A kormánypártból tegnap ismét ketten léptek ki: gróf Andrássy Géza és gróf Keglevich Gyula. Ezekkel a kilépettek száma 23-ra emelkedett.

Sokat beszélnek a Házról és azokról a valószínűségekről, melyekkel a kormány a Házban számotnia kell, de nem igen esik szó arról, hogy mi lesz a főrendiházban; pedig ott nagy meglepetés készül. A magnások mind otthagyták Tiszát; az egész kaszinó, ami majdnem egyet jelent a főrendiházzal, Tiszá ellen fordul. Most nem úgy áll a ház, mint az egyházi politika idejében; most a konzervatívok ugyanis Tiszá ellenfelei és a szabadelvűek erőszakoskodásának ellenesői. A kinevezettek közül alig van valaki, akire Tiszá a főrendek közötti támaszkodhatik; legfeljebb a rokonokra és ezekre sem biztosan, mert például Degenfeldék az ellenzékkel tartanak. Meglátjuk tehát az a csoda, hogy Tiszá egy második államcsinnyel kirozszakolja az indemnitást és megbukik vele a főrendiházban. Minek nyelte le akkor kétszer is a békát?

Népgyűlés Marosvásárhelyen.

A székely főváros: Marosvásárhely impozáns népgyűlésen emelte fel tiltó szavát

rencsétlen embertársaikon. Borzalmas volt a szívszakító segélykiáltások. Darnay Pál sem maradhatott télen ily veszedelem látatára. — A kis udvarra szolgáló erkélyen egy nő állott, kis gyermekét magasra tartva kezében, hogy így hívja fel a könyörülő szíveket a segély nyújtására.

Köröskörül nyaldosták már a lángok a tetőt, a kis lépcső, mely az erkélyhez vezetett, még szabad volt, de a kétségbeesett anya felőrültségében nem látott menekülést. E lépcsőn rohant fel Darnay, karjaiba ragadta az asszonyt gyermekével s szerencsésen átadhatta az alatt állóknak, de abban a pillanatban egy égő gerenda lezuhant, ráesett s eszméletlenül szédült fel a földről.

Margit értesítve lett a szerencsétlenségről s azonnal atyjához utazott, ki a Szt. László-kórházba fektette. Ejjel, napot atyja beteg ágyánál töltött a szegény gyermek, végtelen fájdalommal könyörögve az Istennek szeretett atyja felgyógyulásáért. Nyolc napig lebegett élet-halál közt Darnay; a tizedik napon kijelentették az orvosok, hogy meg van mentve!

Az ég szánalommal volt a könyvek iránt s Margit boldogan vihette haza lábadozó atyját, hogy nemsokára örökre elvesztse.

Darnayt a kiállott izgalom s a rémítő testi fájdalom annyira elgyengítette, hogy sorvasztó lázba esett.

Egy szép ősi napon a kertre nyíló ablaknál fektett karosszékekben; mellette Margit ült egy alacsony széken. A mulandóság lehet érezni lehetett a levegőben s látszott már a természetesen.

A sárguló, hervadt falevél szomorúan hullt egyik a másik után a kert porondjára. Vigasztalan látvány egy haldoklóknak. Darnay mégis mosolygott. A kiasztott kezé-

vel alkalmatlanul ellen elkövetett merénnyel szemben. Az egyesült ellenzéki pártok meghívására vasárnap délután zsúfolásig megtelt az „Erdélyi-szálló” tágas nagyterme. A népgyűlést dr. Sárkány Miklós ügyvéd, a megyei függetlenségi párt vezértagja nyitotta meg, nagyhatású beszéddel üdvözölve a megjelenteket és a vendégek képviselőket: Vertán Endrét és Gáll Sándort.

A megnyitás után Petri Zsigmond, a marosvásárhelyi függetlenségi párt kitűnő elnöke a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„A Marosvásárhely város polgársága kebelében 1904. november hó 27-én tartott népgyűlés kimondja, hogy az alkotmánynak a képviselők szólás- és tett-szabadságának levő biztosítéka mellett még újabb biztosítékot is kíván a választási jognak nagymértékű igazságos kiterjesztésében. A képviselők szólás- és tett-szabadságának oly mértékű megszorítását, a mint azt gróf Tisza István kormányelnök tervbe vette, a mint azt Perczel Dező házelnök szövegezve egy a párturalomtól elváltak bázisátlan csoportra támaszkodva, folyó hó 18-ikán este megtartott törvénytelen képviselőházi ülésben végrehajtott és törvényeket lábbal taposó merénnyel meg is kísérelte: elítéli, törvénytelennek tartja; és e galád merénnyel felelt megbotránkozását fejezi ki s az ez által esett jogsérelmeknek az orvoslását sürtyeli. Üdvözlő az egyesült ellenzéknek, annak vezérbizottságát kitartást és egyetértést kíván működésükhöz.

A javaslatához hozzászóltak: Vertán Endre, Gáll Sándor, Sebess Dénes és Bedőházy János országgyűlési képviselők. — A gyűjtő hatású beszédek több ízben szaktitották fel a helyeslést és a tapsvihart.

Végül lelkesen ünnepelték az ellenzék kiváló képviselői tagjait. A képviselő után Kelemen Ádám a marosvásárhelyi új párt elnöke beszélt, kijelentvén, hogy elfogadja a határozati javaslatot.

Erre Sárkány Miklós elnök egyhangúlag elfogadottnak jelentette ki a határozati javaslatot és bezárta a gyűlést. A közönség a gyűlés után a Kossuth nótát énekelte, a főterre vonult s megkoszorúzták a Kossuth és a Bem szobrot. Aszobroknál Petri Zsig, Sz. Szakács Péter és Sárkány Miklós tartottak hazafias beszédeket.

A Kossuth szoborra elhelyezett koszoru szalagjának felirata ez: „Emléked lelkesítés, ha hi a hazá!” 1904. november 27. A Bem szobor koszoru szalagján e szavak olvashatók: „Szellemed bátorítson a jövő küzdelmeiben!” 1904. nov. 27.

Az ifjuság mozgalma.

A kolozsvári tudomány-egyetem polgárságának mai nagygyűlése.

Kolozsvár, nov. 29.

(P. S.) Az abszolutizmus megtette első lépését. Hitvány, mihaszna csorda rontott be a budapesti egyetem falai közé és ott, azokban a szűk folyosókban, megtámadva az előadásról jövő védtelen ifjuságot, véresre kaszabolta.

Rettenetes a megdöbbenés, melyet ennek az undok tettekre hírekeltett a magyar szívekben. Borzasztó a kétségbeesés, melyet a kiomlott ártatlan vér ébreszt a feleketben. Hódított nálunk az osztrák szellem; mert csak ez él az öklöjog elvével, csak ez használ élrele fent kardot védtelen ifjakkal szemben. Ifjak, a haza reménye és jövője, akik védelmükre csak a könyvet tudták

vel gyöngéden simogató kedves Margitjának selyem puhaságú fűrtjeit.

— Margit, gyermekek — mondá lassu hangon:

— Mily szép az élet, veled... együtt... de... oly rövid!...

— Drága apuskám! Mi sohasem fogunk elválni.

— Elválni nem... gyermekek... Ezután majd ketten örökös boldogságot felelt... Imádkozunk!

— Igen, apuskám; imádkozunk mi még sokat együtt drága halottunkért, az én jó anyámról.

— Ugy, ugy, gyermekek... Imádkozz majd éretted.

Hiába akartalak elszakítani az égtől, Te, azon az ösvényen fogsz haladni, melyet a végzet számodra kijelölt.

Margit letérdelt s atyja ölébe hajtva fejét, hosszasan imádkozott.

A kéz, mely áldólag fején nyugodott, lassan meghidagult s alá csuszott.

Margit nem vette észre, hogy halottként imádkozott.

IV.

Önnepélyesen szól az X...i zárda harangja. Az apácák párosával vonulnak be a dusan felékesített s fényesen kivilágított templomba.

A virágokkal díszített föltár előtt meghajolva térdel a legszebb virág a talpig fehér fátyolba burkolt fiatal apáca a szép Darnay Margit, most esküdtök örök hűségét, mint égi jegyese a Krisztusnak. Felmagasztolt tekintetét végtelen imádatnál emeli vőlegényére, a megváltóra s lelkében édes nyugalom s mennyi béke honol.

Az orgona mélabus hangjai mellett mig hangzik az ének az apácák ajkain; addig a fejedelem asszony hálá imáknak közt meghatóttan rebegi: „Te választottad őt magadnak Uram! Áldva legyen szent nevéd!..

emelni. Azon a helyen, mely eddig asyuma volt a tanult fiatalok, osztrák bércekek átkos szitkozódásai közepette zavartattak meg tanulmányait: an... Tempora mutatur! Valamint, így olvastam én a magyar egyetemi ifjuság emlékeiben, az egyetem Rector Magnificus állott az egyetem kapuja elé, a magyar ifjuság védelmére. „Csak holt testemen át hatolhat be a rendőrség az egyetem falai közé.” Megvédte az egyetem autonómiáját. Megvédte a magyar ifjuságot. Mindkettőt becsületesen, magyar férfhoz méltóan. És ma a rector, aki úgy látszik, valami zsiros kanonokságra, vagy püspökségre pályázik, maga citalja be az abszolút hatalom embereit az egyetemnek eddig még meg nem gyalázott falai közé. Hoz, másképp védelmezik meg azt az autonómiát, midőn a fizetésekéről, vizsgadíjakról és más egyebekről van szó. Akkor beszésszálunk a kormányról. Most nem, hiszen csak az ifjuságról van szó. Az az ártatlanul kiontott vér bosszúért kiált fel a magyarok Istenéhez. És ennek az Istennek büntetését sújtani fogja mindazokat, kiknek ezen vakmerő merénnyelben részüket volt.

De hát most azt kérdezzük, mit vétett ez az ifjuság. Mily bünt követ el, hogy érte vértessé verik? Tegyük fel, politizál. Hát a magyar ifjuságnak nem szabad politizálnia? Hát neki nem szabad figyelemmel kísérnie a politikai eseményeket és saját meggyőződésének kifejezését adni. Ereiben ne pezsgjen hevesebben a vér, ha érzi, hogy hazája veszélyben van. Ha látja, hogy alkotmányunk fundamentumában van megtámadva. Nem egy kicső lap van törvénytünk könyvében, melyre fényesen ragyogó betűkkel van rávéve örök dicsőségül az ifjuság neve. Csak legutóbbi szabadságharcunkra utalok. Midőn vér nélkül viszályolták a török jogaitól elrabolt alkotmányt. Majd testével védt meg és szívezzek hullott el dicső csatában a szabadságért. Akkor is igazolta, hogy nemcsak jog, hanem kötelessége is a házat védeni. Az ő hevülő szíve még nem esen aias mellékkérdésként megtámadva. Az ő józan eszével megdöntötte a tőlük az események fejlődését és meglátja a fonalat, hova vezet.

A jelennek emberei meggyaláztatják a jelet. Fájdalom, nálunk gyakran történt már ez. Közöttük akadhatnak, a kik nevének hitvány elbűsültek azok közé írják, melyeket gyűlölettel emleget minden igaz magyar. De ne bánítsd a házat, az alkotmányt, a szabadságot. Sértetlenül kapták, sértetlenül kell azt az utódoknak átadni. Mert az nemcsak az örök. Hanem a jövő.

Ez a jövő az ifjuság. Hát az ifjuság haladásos akkor, midőn meg akarják fosztani a kincstől, — mely egyedül hajléka, mentőcsónaka az élet tengerén! Leszakítassa árboctól, elvéssze horonyát, eltörse erejét, hogy egyedül, elhagyottan epuszhjon? Ennek az ifjuságnak szólnia kell. Bar gyenge, bár tehetetlen, de kell, hogy odaröppön azoknak, akiket illet, hogy jussát nem hagyja. Gigászi erővel szívében, erős meggyőződéssel és tántoríthatatlan bátorsággal bersajósszon, kiáltja szent fogadalmát: Ha kihull apái kezéből a toll, ő felveszi újra; ha kiesik apái kezéből a vörös kard, ő megcserkölja és markolatát fogja. És közdelembe indul velük. És legyen e közdelemben bármilyen, részt kér belőle. Rettenetlentől fog harcolni. És ha kell, nemes hitről és törekvésről vére hullásával tesz tanúságot; be bizonyítja a világ előtt, hogy addig meg nem áll, míg a magyar nemzet azt vissza nem szerezte, mihez ezredéves története alapján joga volt, joga van, joga lesz. —

A tiltakozó gyűlés intéző-bizottsága a egyet utasítás folytán ma délután 3 órára a Tornavivódába akarta összehívni az ifjuságot tiltakozó nagygyűlésre. Az esti órákban az egyetem rectora, Kiss Mór magához hívatta az intéző-bizottság tagjait az Egyetemi-körbe. Itt felfejtette előttük, hogy ő nincs ellene annak, hogy az ifjuság fel-emelje tiltó szavát a történet események-köllemben és részvétét fejezve ki megsértett közérzetét. Kérte a bizottságot, álljanak el szándékuktól, a gyűlést ne rendezzék az egyetem falain kívül és a tiltató körmenetet se tartassák meg. Az ifjuság megfontolva a rector szavait, elhatározta, hogy a nagygyűlést nem a Tornavivódába hívja össze, hanem az egyetemre. Itt is fog lefolyni Kiss Mór rector és Apáthy István proreor jelenlétében, ki az ifjuság küldöttségének kérésére még ez újabb intézkedése előtt készséggel jelentette ki, hogy részt vesz a nagygyűlésen és beszédet is intéz az ifjusághoz.

Egyetemi polgárok!

A budapesti egyetemi polgárság bántalmazásával az egész magyar ifjuság meggyaláztatott.

Az egyetemi polgárságnak vasárnap délután tartott értekezlete határozatából ma, kedden, délután 6 órakor ifjusági nagygyűlést tartunk, az egyetemi rector ur önagsága engedélyével és jelenlétében az egyetem helyiségében.

Tiltakozni fogunk a rajtunk esett brutális sérelem ellen és követelni fogjuk, hogy a kormány és a törvényhozás fényes elégtételt adjon e sértésekért és hogy a bűnösök bünhődjenek.

Gyűlésünkben nagyságos Apáthy István proreor ur is résztvesz és beszédet intéz az ifjusághoz.

Jöjjetek el mindannyian. Egyetlen polgára se hiányozzék egyetemünknek a gyűlésről.

Az intéző-bizottság.

Pestvármegye

a törvénytársaságról.

— Express tudósítás. —

Budapest, nov. 29.

Pestvármegye közönsége óriási részvétel mellett foglalkozott ma azzal az indítvánnyal, melyet Kossuth Ferenc, Gulner Gyula, Holló Lajos és Krasznay Ferenc nyújtottak be, mely a törvénytársaság miatt bizalmatlanság szavazását indítványozta a kormány ellen.

Az ülés tíz óra után nyitotta meg Beniczky Ferenc főispán. A bizalmatlansági indítványt Fazekas Ágost főjegyző olvasta fel.

Kossuth Ferenc volt az első szónok.

— A magyar alkotmányn — mondta — nagy sérelem esett, durva kézzel összaszakították a képviselőház jogrendjét. Rást ütöttek, melyen dobszóval jöhet be az önkény. (Zajos helyeslés.) Ha nem tépik ki a történelemből ezt a lapot, jöhet a jövőben egy második Récsi Ádám... Magyarországnak nem fogtellen ország, uralkodója idegen hatalom egész erejével rendelkezik. Ha a mai jogsérelem fennmarad, nem lesz békés tanácskozás a képviselőházban. A nagy obstrukció kezdetén ő maga jelentette, hogy az beszűkített, hogy indemnitást kapjon a kormány. Ez azonban nem fogadta el a kormány. Magyarországon az obstrukció alkotmányos intézmény. Ha kinevessék vanak, azokat lehet orvosolni, de az egészet elpusztítani nem lehet.

Tisza parlamenti bizottságában az ellenzék nem megyőződve, de legyőzve lett volna. Pestmegyének nagy tradíciója van a nemzeti jogok védelmében a mulban és ne legyünk méltatlanok múltunk emlékéhez. Visszaemlékezik arra, hogy mikor arról volt szó, hogy ne Flórenc legyen Ol szországnak fővárosa, azt mondták, hogy akkor fellázadnak Flórenc monumentumai. E remben is fellázadnának a dicső őtök képei, ha nem tesztük órást a jogiprás ellen. (Viharos éljenzés.)

Gróf Teleki József: Mitán a november 18-ki eseményekben nem lát sem alkotmányosítást, sem államcsinnyat... (Óriási zaj. Ki velet Ki velet Nem hallgatjuk meg!)

Pozsgay Miklós: Hát olyan hülyéknek néz, hogy mi ezt komolyan elhigyük? Gróf Teleki József: Látja a házszabályok egyszerű való megtörését, de a forma feloldozásért megmentettük a lényegét. Mitán a miniszterelnököt, mint vezéremet (Egy hang: És sógoromat! Nagy derűtlenség) követem, az indítványt nem fogadom el és névszerinti szavazást kérek. (Óriási zaj.)

Gulner Gyula: Gróf Teleki támadása és (Zajos éljenzés. Nagy zaj a kormány-párti sorokban.) a kormányt támogató fényes beszéde után nyitott ajtót tenne be, hogy az indítványt támogató érveket bővebben elsorolja. (Éljenzés.) Itt az alkotmány sérelméről van szó s ez ellen sem felebezés nincs, sem korrekció. A kormány a többséget tette bűnrészessévé. (Zajos taps.)

Gajary Géza: A nemzet a bíról (Óriási zaj. Ki kell dobni!)

Gulner Gyula: Mikor ebben a teremben itélkezni akarunk, ne jöjjenek ide azok, akik a jegyzőknél azt írják, hogy jöjjenek el szavazni jóakaróink, Tisza István érdekében s utóközletégek számláját nyújták be. (Óriási zaj. Abotul Gyalázati!)

Legyen a nemzet bíról, de azt ne így toborozzák össze. Azt mondják csak egyszer követelt el házszabálysértést. Hát hiszen csak egyszer lehet ember is öni, az aradi vértanúkat is csak egyszer lehetett kivégezni. (Zajos taps.) A törvények között nem lehet válogatni, hogy melyik tetszik, melyik nem. Amit a kormány tesz, az maga az anarkia. (Zajos taps.) A kormány szolgál, azok nem bíródnak a nemzet érdekével. (Felkiáltások a kormánypártion: Szavazzunk!) Ha elvetik az indítványt, lepjük össze múltunk hagyományait, ejtessük el nemzeti jogaink oklevelét s írjuk fekete papírosra a határozatot, mert Pestvármegye gyászjelentése az. (Viharos éljenzés.)

Báró Prónay Dező: Felszólalásit gr. Teleki József szavaihoz fűzi. Teleki azt mondta, feljösszék itt beszélni, mert mindenki kész véleménynyel jött ide. Egy angol író azt mondta, hogy véleményekre igen gyakran volt az ékesszólásnak befolyása, de szavazatokra soha. (Éljenzés és derűtlenség.) Vannak olykor azonban mégis pillanatok, mikor a tömeg ket is nemes érzelmek lepi meg s a tanácskozó testületekben diadalmasodik a böcs beszéd. Csak az a jogos, a mi igaz. Amiben galádság, hamisság, csalárdság van, ez soha nem lehet jogforrás. Törvénytársaság — még jó szándékból elkövetve is — sem lehet az. A mi a képviselőházban november 18-án történt, az önmagában semmis. Annyi az értéke, mintha egy nagy tanácskozás elnökét pillanatnyi elmezavar lepi meg. Hát a mit akkor tesz az beszámítás alá esik? Az obstrukció sok-

kal kellemetlenebb és kényelmetlenebb azoknak, a kik megcsinálják, mint azoknak, a kik szemben állanak vele. Az obstrukciónak a feltartóztatás, negatív akció a rendeltetés és — ez a csodálatos — nálunk alkotott. Nálunk a kormány mindig egy az országon kívülálló tényező eszköze. És a nemzeti vívmányokat a kormány mindig az obstrukció segítségével éri el. A rosszul informált többséghez appellál. Kossuth Ferenc indítványát pártolja. (Viharos éljenzés. Zaj a kormány-pártion: Szavazzunk!)

Krasznay Ferenc: A kormánypárttól Teleki azt mondta, hogy tiszta megyőződéssel szavaztak. Csunya dolog volna, ha innen kidobnák azokat a kormánypártiakat, akiknek nem a megyőződések diktál. (Derűtlenség.) Itt jegyzők vannak, akik „utóközletégek” megértésével jöttek fel. Ezeknek nem szabad szavazni! Indítványozza, hogy a főispán haladéktalanul indítsa meg a fegyelmi eljárást azon megyei tisztviselő ellen, akik a jegyzőkhöz írt levelet aláírták. Ilyen korrupció nem maradhat büntetlenül! (Nagy éljenzés.)

Pozsgay Miklós: Le a megvesztegetett jegyzőkkel.

Felkiáltások a kormánypártion: Szavazzunk!

Beniczky Ferenc főispán: A levél írói ellen megindítja a fegyelmi vizsgálatot. Ez után a szavazást elrendeli Kossuth Ferenc indítványa felett s a szavazás tartamát fel-függeszti az ülést.

UJDONSÁGOK.

Szamosujvári tudománymuzeum.

— Saját tudósítónktól. —

Szamosujvár, nov. 29.

Az örmény-muzeum-egyesület előkészítő-bizottsága Szamosujvári, Szongott Krisztof elnök házában november 29-én délelőtt ülést tartott, melyre Merza Gyulát kivéve — a ki Hermann Antal bízta meg képviselővel — mind megjelentek a tagok. Ott voltak: Bárány Lukács főesperes, Todorij Lukács polgármester, dr. Mártonffy Lajos főgymn. igazgató, dr. Gopcsa Jakab orvos, dr. László Márton szerkesztő és dr. Hermann Antal, mint előadó.

Szongott elnök örömmel jelenti, hogy névtelen adakozó egy ezer koronát adományozott az örmény muzeumnak. Nemcsak az összeg nagysága teszi jelentőssé ez adományt, hanem kiváló erkölcsi értéke is a ragyogó példa, mit a jóérzésű örményeknek nyújt. Az ilyen tettek a legesetánásban cáfóljak a szamosujvári muzeum ellen intézett rosszakaratu támadásokat.

Az értekezlet lelkes örömmel fogadta az adományt és a nagylelkű adakozónak az alapítvány buzgó köztétőjéhez — ki szintén névtelen kíván maradni — hálaíratot intézett az összes jelenlevők aláírásával.

Hermann Antal előadó bejelenti, hogy a Magyar Néprajzi-Társaság választmányának a havi gyűlésén jelentést tett az örmény-muzeum alakulásáról. Az ülés nagy örömmel és elismeréssel fogadta a nagyjövű akcióit, melyet a maga részéről szívesen támogat. Az elnököl Szalay Imre, a Nemzeti-muzeum igazgatója, a ki egyúttal a muzeumok országos főfelügyelőségének aelnöke, a maga részéről is nagy megelégedéssel fogadta a szép tervet.

A bizottság elhatározta, hogy a várostól az örmény-muzeum világi tárgyai s esetleg a megyei muzeum részére ideiglenes helyiséget fog kérni; első sorban a város tulajdonában levő régi gymnasiumi épület emeletén, mely legalkalmasabb volna e célra és némi áthelyezéssel könnyen, azonnal berendezhető. A főesperes, mint iskolai elnök és igazgató s a polgármester elvben hozzájárulnak a megoldáshoz.

A főesperes ezenkívül kilátásba helyezte, hogy a templom oratóriumát a legközelebbi idő alatt olyan állapotba hozatja, hogy muzeumi tárgyak elhelyezésére alkalmas legyen. — Egyúttal nagy értékű üveges diszszekrényt ajánlott fel a muzeumnak eljára.

Mindeme kijelentéseket hálás örömmel fogadta az értekezlet. — Aztán az értekezlet elfogadta az alapszabály-tervezet végleges szövegét. A muzeum-egyesület jelvényül az örmény kereszt és a várátód-bot motívumain kombinálását fogadta el.

A karácsonyra tervezett örmény kiállításról egyelőre lemondott a bizottság, mert az aránylag rövid időt az egyesület és muzeum szervezésére kívánja fordítani. De megkérte a főesperest, hogy a muzeumnak szánt nevezetesebb tárgyakat ideiglenesen úgy helyezze el a plebián-épület nagyertermében, hogy azokat megtekinthessék az érdeklődők.

Az alakuló közgyűlés valószínűleg január elején lesz. Az értekezlet emelkeltet hangulattal oszlott szét és azzal a biztos tudattal, hogy a szamosujvári örmény muzeumnak és egyesületének eszméje hatalmas lépéssel haladt a megvalósulás felé.

A városban lelkes örömet keltett az első nagy adomány híre. Biztosra veszik, hogy a város nagy vagyonu családjai követni fogják a nemes példát és ezzel olyan intézményt alkotnak meg, mely Szamosujvárt egyszerre az ország legnevesesebb művelődési központjai közé fogja emelni.

— (A kolozsvári állami tisztviselők közgyűlése.) A kolozsvári állami tisztviselők egyesülete népes közgyűlést tartott vasárnap délután az igazságügyi palotában. A közgyűlésen Boeckor Mihály kir. táblai bíró elnököl. Elnöki megnyitójában az egyesület eddigi működését vá-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok s orvosoktól mint hathatós szer;

tüdőbetegeknek, légzőszervek hurufos bajainál, ugymint

idült bronchilis számarhuruf és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemos szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üve

genkint 4 — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cédzettel legyen ellátva:

F. Hoffmann La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

zolta. A közgyűlés programját a következőkben terjesztette elő: A fizetésrendezés végleges megalkotása, a lakberek magasabb osztályba sorozása azon tevékenység ismeretével, melyet az egyesület eddig kifejtett; az idej költségvetés megállapítása s végül az indítványok során az önálló kaszinó megalkotásának kérdése. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitást követően a tikkár jelenléte, hogy az egyesület alapszabályait jóváhagyta a helygymnázium. Az egyesületnek jelenleg 402 rendes, két alapító és 22 külső tagja van. Az egyesület felvételét kérte az országos szövetségre. A központból ez a válasz érkezett, hogy jelenleg nem veszik fel az országos egyesületbe, de fognak módokat találni, hogy az országos egyesület és a kolozsvári egyesület a közel jövőben együtt munkálkodhasson. A tikkár és a pénztáros jelentésének tudomásul vétele után Jékely Dániel előadta a következő javaslatot terjesztette a közgyűlés elé: Az állami tisztviselő fizetésének rendezésével a pótlék törvény foglalkozott. Az 1904. évi I. törvények, mely pótlék alakban rendezte a fizetés kérdését, szerfölött aránytalan és ennélfogva azt a javaslatot terjesztette elő, hogy mondja ki a közgyűlés: az 1904. évi I. törvények hatályon kívül helyezése iránt erélyes akció indít. Továbbá javasolja, hogy a budapesti áll. tisztv. orsz. egyesületének december 18-án tartandó közgyűlésén az egyesület képviselése magát és kéri fel a közgyűlést, hogy a fizetésrendezést napirenden tartsa. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta Jékely javaslatát s Dávid E. alelnököt és Jékely Dániel előadót kérte fel a budapesti közgyűlésen az egyesület képviseletére. A lakbér kérdésére vonatkozólag utasította a közgyűlés a választmányt a további adatgyűjtésre. Az úrszékben levő állások a következőképpen töltöttek be: Közfelkialtással alelnök lett György Béla erdőtelep, joggyógytanácsos, dr. N. Y. Zsigmond, választmányi tagok: dr. Márki Sándor, tanár, Hirth György donánygyári igazgató, Jékely Aladár állgőzész, dr. Pósta Béla, tanár. A tisztviselői kaszinó létesítése tárgyában beadott indítványt áttették a választmányhoz előkészítés céljából. Ezzel a gyűlés véget ért.

— (Helyreigazítás.) Lapunk tegnapi számában a függetlenségi párt értekezletéről írott hírnkbe sajtóhiba csúszott be, amennyiben annak utolsó mondatának értelme: hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-part feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy a második körben jelöltet állít; míg az első körben szívesen létekel támogató bármelyik ellenséget jelöltet.

— (Az Egyetemi-Kör a „Magyar Szó” ellen.) Az ifjúsági egyesületek egymás után foglalnak állást a „Magyar Szó” ellen. A minap a nagyenyedi ifjúsági kör bojkottálta a „Magyar Szó”-t, most meg a kolozsvári Egyetemi Kör indított akciót a lap ellen. Mint ugyanis egy hozzánk is beérkezett hírből látjuk, a Kör elnöksége november 30-án, délután 6 órára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melyen Keéki István és társainak a „Magyar Szó” című lap kitiltása iránt beadott indítványa kerül tárgyalásra. A közgyűlést előkészítő választmányi ülés november 29-én, este nyolc órakor lesz.

— (Póttartalékosok öröme.) Sok száz kolozsvári póttartalékosnak vidám napja volt tegnapelőtt. A mit más katonák csak három esztendő után ér el, a póttartalékosok már tegnapelőtt végeztek a katonasággal. Nyolc hétig tartott a dícsőség és az 51. gyalogezrednél meg a 21. honvédeknél tegnapelőtt a befejezett kiképzés után hazabocsátották a póttartalékosokat. Most fejezték be egyébként a rendes újonckor kiképzését is. Az 51. gyalogezrednél Bácsból az ezred törzsétől Kolozsvárra küldött tisztjei, elvégezve a póttartalékosok kiképzését, ma visszautaznak Bácsra.

— (Halálhíradás.) Lozsdai br. György Géza haláláról, melyről tegnap lapunkban híradással voltunk, a következő gyászjelentést adta ki a mélyen sajgó család: Örv. Lozsdai br. György Géza — Sirosmagyar-berkeszi Katona Margit — és fia Zoltán; Kászoni br. Bornemissza Józsefné, Osdolai és Magyarországi szomszori gr. Kun Sombory Julianna csal., Ladányi Bay Lajosné Osdolai gr. Kun Margit csal., Osdolai gr. Kun Zsigmond, Sárkai, Károly és István, mint néhai féltestvérének gyermekei, Lozsdai br. György Árpád, mint nagybátyja. Lélezvái Gyárfás Eudréné, Sárosmagyarberkeszi Katona Ilona, mint sógorja, férje Lélezvái Gyárfás Endre, mint sógora családja; Zeykfalvi Zeyk Károly; Csikmádéfalvi Ferenczy Lajos, mint jóbarátok szomszornai tudják Lozsdai br. György Géza Kolozsvármegye törv. hat. biz. tagja, gyászos elhunytát. 50 évet élt. Csendes halála f. hó 27-én reggel 8 óra 30 körül következett be. Rövid szenvedés után szívizületi halálra. A legdérebbek félkörben megzakasztott egy kedves életét. Elvitt egy gyöngéd, jószívű férjét. Egy szerető édes apát. Egy ragaszkodó hú rokont. Egy lelkes jó barátot, — kit mindenki szeretett. Gyászba borult óvén kívül — emléket állítanak azok, akik lélek szerint ismerték. Egy igazi jó emberrel ismét kevesebb. Temetése f. hó 30-án d. e. 10 órakor tartatik meg az evang. ref. egyház szertartása szerint a köztemető nagyobbik halottas csarnokából. Onnan Solyomkőre szállítatik és decz. 1-én, csütörtökön d. e. 10 órakor helyezik örök nyugalomra a családi sírboltba. Emléke legyen áldott és öröknek lelkében!

— (Hírek a gyermekmenhelyről.) A kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhely telephelyén, vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta szerveződé és alakuló gyűlését a városi háza tanácstermében. Dr. Generich Gusztáv igazgató ismertetve a bizottság törvény által megállapított feladatait munkáját. Előterjesztése a következőleg alakított meg a tisztikar, egyhangú választás alapján: Elnök: Br. Mannsberg

Sándor. Alelnökök: Ferenc Józsefné, örv. Inczédy Sámuelné és koltói gróf Teleky László. Titkár: dr. Generich Gusztáv. Jegyző: Pethő József v. aljegyző. Azonkívül megválasztották a menhely-bizottságba kilencedik két tagot Szavcsina Géza és dr. Haller Károly egyet. tanár személyében. A bizottság december 4-én délelőtt 10 órakor megtartotta a gyermekmenhely Rákóczy utcai épületét s a Kolozsvárt elhelyezett és ez alkalomra oda összegyűjtendő gyermekeket. 11 órakor pedig felolvasást tart dr. Generich Gusztáv igazgató főorvos. E felolvasásra az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

— (Esküvő.) Dr. Ferenc Ákos, városunk szülötte, Kisküküllő-vármegyei tiszti ügyésze, Ferenc József unitárius püspök fia, e hó 26-án esküdött örök hűséget Székelyi Vilhmával dr. Hlatky Endre és neje Örléy Károlin, nevelt lányával Nagyváradon. A menyegzői ünnepség a nevelő szülő házában folyt le a legközelebbi rokonok jelenlétében. A násznagyit tisztelet Sám László kir. táblabíró és Hlatky Endre ügyvéd teljesítették. Vőfélyek: dr. Ferenc József, Bágya Ödön, Hlatky Bandi, Vezekényi Rudolf, Koszorus leányok: Hlatky Margit, Sám Anna, Ferenc Tita és Hlatky Duci voltak. Az esketési szertartást Józán Miklós budapesti unitárius esperes végezte, meghatározó szép beszédet intézve az új párhoz. Az új pár, kolozsvári a völgyén hozzátartozóitól kísérve, állandó lakhelyére, Dicsőszentmártonba utazott.

— (Uj szakvezető a cipésziskolában.) A városi tanács Hegedűs Ferenc jeles képzettségű cipésmestert, az iparostület nemrég kinevezett iktatóját, kinevezte a cipésziskola szakvezetőjévé. Hegedűs Ferenc, kiblen buzgó vezetői nyert az iskola, vasárnap délelőtt tartotta meg első előadását, melyet a város első cipészei nagy számban hallgattak meg. A szakelőadást megelőzően lelkisítő, hazafias beszédet intézett az új szakvezető a hallgatósághoz, mely a beszédet zajosan megéljenizte.

— (A vörheny.) Egyszerre két erdélyi városból veszünk hírt a vörhenyjárványról. Mint Székelyudvarhelyről írják a városban fellépet vörheny betegségek következtében a városi tanács az óvoda bezárását elrendelte. A bezárásra az szolgáltatott okot, hogy a betegek száma ma is igen nagy. Egy másik híradás szerint Vízaknán is fellépet a vörheny. A hatóság a legszigorúbb intézkedéseket tette meg járvány tova terjedésének megállítására.

— (Letartóztatott román lelkész.) Popa János alszernatói fiatal román pap, pár éven át — jövedelmét tulhalad élelmódját folytatott, gyönyörű fogatot tartott, szóval úgy kezdett élni, akárcsak a balázsai érsek. Ez a tulköltekezés gyanús volt s ezeltől egy évvel ki is tudódott, hogy Popa János tisztalend, mint az „Albina” háromszéki ügynöke, a kölesőre szorult szegény székely földművesek lépre vitte, csúf rászedte. Kisebb kölcsönről szóló váltókat mindig ő maga töltötte ki, de mindig jóval nagyobb összegekről mintamennyit tényleg kölcsön vettek, így pl. 100 koronás váltóadással helyett 1000 koronáról állította ki a kölcsönző váltóját s a többi mindig zsebre vágta, elköltötte s ilyenformán sok szegény sétély embert földönfutóvá tett. Amikor aztán neszt vette, hogy bűnös tüzelmel kitűnőnek: egy szép napon átszállított Romániába s így egyidőre kiszabadult az igazságszolgáltatás kezei közül. A napokban azonban haza jött Alszerntónba s mintha misem történt volna, a legszabadabban járt-kelt. Popa hajazóveteléről — mint Kézdivásárhelyről írják — jelentést tettek a kir. ügyészségnek, ez kiadta az elfogatási parancsot a csendőrségnek, mely aztán letartóztatta, s bekísérte a kir. ügyészség fogházába. Itt a kir. törvényszék határozata alapján vizsgálai fogházba helyezték. A fogházi élethez nem szokott sikkasztó pópát a letartóztatás nagyon megtörte, folytonosan sir, mint egy kis gyermek.

— (Halál a kutban.) Felszegi Lajos kézdíalmási lakost a veje udvarán levő kutban halva találták. Hogy öngyilkos lett-e Felszegi, halálát véletlenség okozta-e, vagy gyilkosság esete forog fenn: még nem tudhatni, bár sokan gyilkosságra következtetnek. A bíróság kiszállt s majd kideríti, hogy melyik eset forog fenn.

— (Zendülés egy községben.) Marosujvárról írják: A csendőrség e hó 19-én kiszállt Alsó-Detrehem községébe, hogy több rendbeli lopás ügyében nyomozást eszközöljön. A mikor a csendőrség egyike a községháznál két gyanúsak tartott egyént kérdezett ki, csoportosulni kezdett a nép, megölésel fegyverrelve a bírót azért: miért hozottát a községbe csendőrséget. Már már tetlegességre került a dolog, a mikor a csendőrség, eloszlásra hívták föl őket; de csak akkor láta jónak a nép a felszólításnak engedelmességni, a mikor a csendőrség Csékán Vaszilját, mint főcinkost letartóztatták. Csékán a letartóztatás ellen védekezett, mire az egyik csendőrszorongót Csékán jobb hasába szúrta.

— (Örült gyermekgyilkos.) Egy régóta húzódó bűnyű aktáit zárta le tegnap a szombathelyi kir. törvényszék. Felmentett egy örült leányt, a ki gyermekét megfojtotta. Mátyás Erzsébet a szerencsétlen örült neve. 1897. évben Vasvározt megölte újszülött kis fiát. Egy zsákba gyümölcsöt, aztán megfojtotta. Mikor a kis csecesemő már kiszenvedett, eldugta hulláját a fűszármába, haza napjában többször benézett és össze-vissza csókolgatta az élettelen kis poronty kihűlt tagjait. Egy alkalommal meglesték a leányt a faházban s rájöttek szörnyű bűnére. A szombathelyi

királyi törvényszék 1898. évi november hó 18-án megtartott főtárgyalása alkalmával a beismerésben levő gyilkos anyát másfélévi börtönre ítélte. A királyi ítélőtábla a büntetést két évi börtönre emelte föl, amit a Kuria helyben is hagyott. Mátyás Erzsébet elzárta. Börtönében azonban úgy viselkedett, mintha örült volna. Orvosok megvizsgálták és konstatálták, hogy csakugyan örült. Azt hitték, hogy a lelkiismeret mardosása vette el az eszt és így talán meggyógyítható. Elszállították tehát a lipómezei elmegyógy-intézetbe, hol ápolás alá vették. A kir. ügyészség figyelembe véve azt a lehetőséget, hogy Mátyás Erzsébet sőt a büntetést talán már elmezavarodottan követte el. 1899-ben a per újrafelvételét kérte a kir. törvényszék. A törvényszék Mátyás Erzsébet folyógyógyulását várta. Mátyás Örsze azonban csak nem gyógyult. Sőt az elmegyógyintézet igazgatója hivatalos bizonyítványt állított ki, hogy mint közveszélyes örült okvetlenül a tébolydában hagyandó. Ez a bizonyítvány azt is igazolja, hogy a szerencsétlen leány baja gyógyíthatatlan, s már születése óta csöndes butaságban szenvedett s gyermekének meggyilkolása idején sem lehetett beszámítható állapotban. Ezek alapján a kir. ügyészség 1904. évi szeptember havában újabb kért a per újra való felvételét. A kir. törvényszék tegnap délután tartott tárgyalásán az újrafelvételt elrendelte és egyuttal ítéletet is hozott, melylyel az előző ítéleteket hatályon kívül helyezte és Mátyás Erzsébetet beszámíthatatlansága miatt a gyermekölés büntetésének következményei alól fölmentette. Ítélet jogerős.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, kedden nov. 29-én:

A drótos tót

Nagy operette 2 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, szerdán, november hó 30-án:

A löcsei fehérasszony.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: A drótos tót. (b. 56. páros sz.) Szerda: Először: A löcsei fehérasszony. (Bérlétszínház V. pártalan sz.)

Csütörtök: A löcsei fehérasszony. (B. 57. pártalan sz.)

Péntek: A löcsei fehérasszony. (b. 58. sz.)

Szombat: Fatimta. (b. 59 sz.)

Vasárnap d. u.: 5-ik ifjúsági előadás. Vörösmarty emlékeztetőre: Csongor és Tünde.

Vasárnap este: A hajusz. (b. 60 sz.)

* A kis pajtás. Tegnap este ismét az a kifizető, szellemes vígjáték került színre, szép közönség érdeklődése mellett. A főszereplők: Megyeri Dező, Horváth Paula, Hegedűs Szeferin és Mészáros Alajos állandó derűtől telve tartották a közönséget, mely nem is farkadott az elismerté tapssokkal.

IRODALOM.

(*) Kincses kalendárium 1905-re. A prêmes tükabátokkal és a fagyos lehetőséi ösztöli szelekkel együtt itt van ime már a Kincses Kalendárium új kötete is: kétségtelen bizonyossága annak, hogy vége felé jár az ő-esztendő s már küszöbön az új.

Kilencedik esztendeje, hogy az új esztendő első hírnöke, a Kincses Kalendárium megjelenik a művelt magyar családok asztalán, — husz és néhány ezer asztalon, szóval minden művelt magyar család otthonában. Az első megjelenés után nem sok időre volt szükség, hogy a művelt középosztályhoz tartozó magyar családok száma s a Kincses Kalendárium vásárlóinak száma körülbelül egyforma legyen s a Kincses csinálói a statisztikai hivatal segítségével nélkül is tudják évről-évre, — a gazdára lelt kalendáriumokból, — hogy mily arányban nőtt ismét a művelt középosztály? Új családok keletkeznek, a régié közül némelyek szétbomlanak, de a szaporodás állandó. És szaporodnak a Kincses Kalendárium veres kötetei is évről-évre, sőt most már, úgy látjuk, bővülnék is. A rendkívül gazdag anyag már eddig sem akart megérni a régi kötetben, — az idén pedig még negyven lappal gyarapodott a Kincses. Negyven lap és minden lap szöveghusonhat sor, — nem csekélyesség ez!

Az új Kincses formája a régi, tartalma azonban az új irodalmi részt az elmúlt esztendő története nyitja meg, apró dátum szerint rendezett folyjegyzésekben. E cikkhez csatlakozik az esztendő huszonöt nagy halottjának arcképe. Ezután az első szó a természettudomány: a rádium csodáit ismertetve írásban és képen egy igazán a nagyközönség számára írott cikkely. Egy másik nagy tanulmány a magyar művelődés rövid történetét tünteti föl Mátyás király halálától a kiegyezésig; ezt huszonhat érdekes kép illusztrálja. A következő rész: statisztikai évkönyv 1905-re, a világ minden államára kiterjedve. Egy érdekes cikk azt mutatja ki, hogy az európai uralkodó-családok mennyire össze vannak házasodva egymással. Az államfők huszonhat szép palotájának a képét is láthatjuk a Kincsesben, melynek történeti része az idén Olaszország történetét ismertet. Az olasz iparművelődés 48 remekének rajza után szintén sok képpel illusztrált tanulmány következik az egyházak szervezettől; ime az egész egyház jogi dőléjében. Az újabb időben sokat emlegetett reform-katolicizmus a dolognak egy igen kiváló ismerője tárja föl a Kincses közönsége előtt. Érdekes képek tarkítanak egy rövid, de a

modern tudomány színvonalán álló tanulmányt, mely érdekeinket ismerteti. Nagyon értékes része az új Kincsesnek a következő két cikkely: „A kémia a mindennapi életben”, s a fotográfia fejlődésének ismertetése.

És most gyűnjünk lélegzetet, mert most következnek a kötet clou-ja: a modern szinpad ismertetése. Magunk előtt látjuk az egész szinpad életét; hátulról és nem a nézőtőrről: a szinpad élet egész nyüzsgése s a szinpad hatása ezer csalafintasága szinte meglevenedik a szemünk előtt.

A színészet kelvelőinek még egy nagy cikkelyt szentel a Kincses: a hírneves színészek ismertetését, a görög Töszpisztól kezdve Hegedűs Gyuláig. Az antik művészet történetéből Diana és Minerva ábrázolását mutatja be a Kincses, mely, hogy a gazdasággal foglalkozóknak is juttasson valamit: igen alaposan tárgyalja a szántást, vetést s a gyümölcsfa nemesítését.

A kóbor cigányokról is olvashatunk egy eredeti megfigyeléseket tartalmazó tanulmányt. A kelet-ázsiai háború három nagy cikket tett aktuálissá: az egyik a hadijog alapelveit, a másik a vár-építést és vár-ostromot, a harmadik pedig az orosz-japán háború eddigi történetét ismerteti, igen sok jól sikerült képpel.

Számos kisebb-nagyobb cikket nem csekélyebb volta miatt nem említnék, hanem csak azért, hogy tulságosan hosszúra ne nyuljék a tartalom felsorolása. Ezerháromszáz sor magában a kalendáriumban is a tartalomjegyzék, s a képek száma 662, az oldalaké 568. — A Kincsesről szólva tehát, már valósággal méretekről beszélhetünk. S a mi a legfontosabb: minden nő a Kincses Kalendáriumban: a lapok, a cikkek és képek száma, a tartalom gazdagsága, a közlemények érdekessége, az írók, illusztrátorok, a nyomdász, a könyvkötő gondossága, — csak egy nem nőtt: a kalendárium eddig is igen kicsiny ára; a Kincses Kalendárium ára maradt, mint volt, két korona. Kapható a Budapesti Hírlap könyvkiadó-hivatalában és Gibbon Albert könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Táviratok

Uj főrend.

Budapest, nov. 28.

A hivatalos lap holnap száma királyi kéziratot közöl, melyben ő Felsége Babarzi Schwartzter Ottó dr.-t, a főrendiház tagjává nevezi ki.

Megcáfolt kilépési hír.

Budapest nov. 28.

Gróf Keglevich Gyula ma levelet intézett Podmaniczky Frigyes báró, a szabadelvűpárt elnökéhez, melyben valótlannak jelenti ki a lapok azon hírét, mintha a pártból kilépni szándékoznék.

Ellenzéki pártalakulás.

Pápa, nov. 28.

A város polgársága ma rendkívül látogatott népgyűlést tartott, melyen megalakították a pápai Uj-pártot. — A gyűlésből megleghangú üdvözlő táviratot küldtek Kossuth Ferenchez, az egyesült ellenzéki pártok vezéréhez.

Pestmegye szavazata.

Budapest, nov. 28.

A szavazás eredménye lett, hogy 159 szavazattal 136 ellen elvetették Kossuth Ferenc bizalmatlansági indítványát.

Az összes jegyzők napidij mellett voltak berendelve a közgyűlésre.

Az ifjúság mozgalma.

Budapest, nov. 28.

A tudomány egyetemi ifjúság mozgalmahoz immár csatlakoztak a műegyetem hallgatói is. Holnap nagy ifjúsági gyűlés lesz melyre a műegyetemi rektor is felfüggesztette az előadásokat.

Ma délelőtt az üllői-uti klinikán az orvostanhallgatók lelt és tüntetést rendeztek.

Az egyetemi ifjúság ügye.

Budapest, nov. 29.

Az egyetemi ifjúsági egyletek elnökei hivatalosan megkérték a rektort, hogy az e hó 26-iki események előidézője ellen vizsgálatot indítson.

A tegnapi népgyűlés.

Budapest, nov. 29.

A tegnapi tiltakozó népgyűlés impozáns lefolyása a szövetséget ellenzéknel nagy örömet keltett. Biznak abban, hogy a közvélemény ilyen komoly megnyilatkozása következtében ő felsége nem fogja szentesíteni a törvénytelenül meghozott élethetát; rozatokat.

REGÉNY.

Rég mult időkbl.

Írta: Szabóné-Karay Anna.

(54.)

XVIII.

Egy napon így szólt az öreg Boris Aminához:

— Én istenem, milyen gonosz ez a világ! Szegény leány te! míg te úgy busz, bánkódol, emészted magadat azért a hütlent, addig az már bizonyára azt is elfeledte, hogy voltál valaha.

Az aztán a boldog, szerencsés ember! Most érkezett meg Olaszországból, a nászutól ifjú nejevel.

Roppant gazdag grófkisasszonyt vett el, úgy mondják, a főhercegi családdal is rokonságban áll. Én magam is láttam őket egy hintóban vasárnap.

Négy tüzes hófehér paripa volt befogva, aranyujtások libériás inas, kocsis, azon repültek szerelmesen összebujva valahova. Jól megéztam ám az új asszonyt, de mondatom, hogy a kis újjad is többet ér annál.

Milyen penészvirág! Fiatál, az igaz, majdnem gyerek, oly kicsi, mint egy iskolás leány, vézna, sovány, sajtszintű az arca, nincs azon semmi élet, semmi szépség, hanem hát roppant gazdag és grófi származás. Amina merev szemekkel, halálsápadtan nézett rá, aztán haragosan dobantott a lábával és megrázta a fejét.

Nem hiszed el? haragszol? micsoda merészség, hogy ilyesmit mondok róla! — Hahaha! — te szegény kis bolond! Hogyan bízol, hiszed abban a gézengúzban most is!

Pedig az egy van. Én sem hittem el, míg a saját szememmel nem láttam. No de ilyen hamar. Hisz még talán egy éve sincs, hogy elszakadtok és már házasság, ugyan csak nem sokáig bucsult utánad. Lám ilyen a világ, Ritka, mint a fehér holló az igazi, mély érzelem. — Ugyan miért nézel olyan gyilkos szemmel rám? A dolog igen egyszerű. Az a te drágalós Eleked most, mert reád semmi szüksége nincsen, hát szépen elfelejtett és egy hozzá illő, gazdag parthiet keresett magának, a ki megkészszerzi az uradalmát.

Amina lelkében felelevenedett az a szép holdvilágos éj, megcsendült fölében a a velőtrázó, vad kálák, látta Eleket kitárt karokkal utána a hullámok közé rohanni, szilárdan, dacos haraggal rázta meg újra tagadólóg fejét.

— Te kis hitetlen Tamás, hát meg akarsz győzödni? Lám, meg most is mondd nekem, mitől eddig megakartalak ki-mélni, mert tudtam, hogy fájni fog.

(Folyt. köv.)

Feloldó szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.*

Elegáns névjegyek

lythografiált vagy könyvnyomdai betűkkel, finom elefántcsont, vászón és merített papíron díszes dobozban, legutányosabb árban készit

GOMBOS FERENCZ

könyvnyomdájá és papirkereskedése.

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 12. sz. alatt.

Megrendelések ugy helyben, mint viékre a kívánt időre eszközöltetnek.

Erzsébet-szanatorium sorsjegyeket

ajánl az 1904. december 1. huzásra rendes napi árfolyamon

főnyeremény 30,000 korona

Fenti sorsjegyeket darabonként 6 koronával előlegezi mérsékelt kamat mellett.

4° o-os magy. koronajáradék dec. 1-én esedékes szelvényeit.

mai naptól díjmentesen beváltja.

Jözsdei megbízásokat teljesit legpontosabban.

Videki megrendeléseket postafordultával eszközöl a

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank erdélyrészi fiókosztálya.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. sz. (Bánffy-palota.)

3509 49—100

3526	Dizokmánnal kitüntetve!	36—109
Bernáth E. Sándor varrógép kerekpár		
nagy raktára és hangszór-üzlete } Kolozs Vá		
a m. kir. posta-és táv. szállítója }		
Osszes áruimat havi részletezésre is adom és azokért 5 évig felelek. — Szakszerű villamos világítással és motorerőre berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket különféle színű emallirozásokat saját fűdőmben és kemenczében állítok elő.		
Kerekpárkölcsönző osztályt tartok fenn!		
Telefon 412.		
Képes árjegyzéket adok bármikori!		

1734—1904.

végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében, ezennel köz-
hirre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvény-
széknek, mint csődbíróságnak 12210—1904.
sz. végzése következtében **Dr. Mórász Béla**
ügyvéd által képviselt vagyonbuktott **Réti**
Sándor csődtömegéhez tartozó 1—309.
sorszám alatt foglalt **9010 korona 98 fillérre** becsült követelések nyilvános bírói
árverésen eladatnak.

Ezen árverésnek a Kolozsvár városi kir.
járásbíróságnak 1904. O. II. 1672. sz. végzése
folytán Kolozsvárt, Igazságügyi-palota 54 sz.
árverési termében leendő eszközökre **1904.
év december hó 1. napjának d. e. 10
óra** határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni
szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, hogy az eladás tárgyát képező
követelések ezen árverésen az 1881. évi LX.
t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz
fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség
esetén becsáron alul is elfognak adni és
hogy a követelések valóságát, behajtható-
ságát a csődtömeg nem szavatol.

Az adósok névjegyzéke, a részletes ár-
verési feltételek az árverés napjáig **Dr. Mó-
rász Béla** tömeggondnoknál, az árverési
határnapon pedig alulírott nál tekinthetők meg.

Kolozsvárt, 1904. év november hó 25.

K. Csoma Imre,

kir. bír. végrehajtó.

Sz. 1515—1904.

3717 1—1

vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102.
§-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a kolozsvári kir.
járásbíróságnak 1901. évi V. 1. 475/7 és V. 1. 1160/5. számú végzése
következtében **Piger János** javára **Dr. Bogdán Péter** ellen 27
kor. 32 fill. és 18 kor. 61 fill. és járulékairejé elrend. 1903.
évi július hó 17-én fogatottított kielégítési végrehajtás útján
felülfoglalt és 207. koronára becsült következő ingóságok, ugy-
mint: bútorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbíróság 1903. évi
VI. 1133/6. számú végzése folytán fennit tőkekövetelés és egyéb bi-
róilag már megállapított és az ezutáni költségek erejéig Kol-
ozsvárt, Mátyás király-tér 25-ik szám alatt leendő eszköz-
ökre **1904. évi november hó 30-ik napjának délutáni
3 óra** határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándéko-
zók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek
szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le-
és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen
árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §-a értelmében ezek javára
is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi nov. hó 12. napján.

Liget József,

kir. bír. végrehajtó.

Szám: 5422/904.

3716 1—1

tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A bánffy-hunyadi királyi járásbíróság, mint tkvi hatóság
közhirre teszi, hogy Magy. Kir. Kincstár végrehajtónak **Rusz**
Togyer, Rusz Péter, Rusz Onucz, Rusz György, Rusz Vaszília s
neje Vuskán Katrina, Rusz Mária és Rusz Vurvára végrehajtást
szenvedők elleni végrehajtási ügyében 216 korona 55 fillér
tőke és járuléka felhajtása céljából a bánffy-hunyadi királyi
járásbíróság területén levő kelezeli 108. sz. tükében A I 6—8.
10—13. 16—18. 20. rendszám 743 744. 1026—1028. 1062. 1063.
1150—1153. 1174. 1175. 1479. 1480. 1501. 1502. 2007. 2017.
2018. 2063. 1873. 1875. hrsz. alatt fölvetett **Rusz Vurvára (B 5),**
Rusz Onucz (B 11), Rusz György (B 12), Vajk Onucz (B 24),
mint Rusz Péter jogutódja, Vajk Mihály a Palié, Vajk Vaszil a
Palié, Vajk János a Palié, Vajk Szie Has Illésné (B 28—31.)
mint Rusz Mária jogutódja tulajdonát képező ingatlan jutalékára
684 kor. kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1905. évi január hó 19-ik napjának
d. e. 10 órájkor Keleczel közösgben a közösgházánál megtar-
tandó árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog-
nak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának
10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik
§-ában jelzett árfojlyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezeihez
letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170-ik §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű bizonyítványt átszolgáltatni.

A kir. tkvi hatóságtól.

Bánffy-Hunyadon, 1904. évi nov. hó 3. án.

Tolvaly,

kir. albiró.

Egy jól menő divatáru-üzlet

kimutatható:

3714 1—1

5000 kor. évi haszonnal

családi ügyek miatt eladó!

Értekezhetni: **Kanek és Schreiber cégnél Szekencen.**

Czim-táblákat

üvegre, vászonra és pléhre
jutányos árakért készít:

Bellevary Mihály

czégfestő == Kolozsvárt,

Kossuth Lajos-utca 7-ik sz. alatt.

3590 16—4

Kerestetnek Hala József

volt Georgetopicalai erdész és
mérnök fia

János, József és Károly.

Aki ezekről vagy tartózkodási
helyükről valamit tud, legyen
szíves azt

Dr. Ettel József

ügyvéd urnál

Prága-Weinberge (Böhmén)

bejelenteni.

3715 1—1

Általános ismert 3713 1—2

nemzeti „Regiszter” pénzszekrényünk

egyedüli árusítására, jó forgalmu
megyei járárok részére január 1-re
keresünk még néhány

képviselőt!!

Csakis representálóképes és különösen
oly urakra reflektálunk, kik utitapasztalat-
tal bírnak. A magyar és német nyelv bírása
megkívántatik. Kellemes és állandó alkalm-
mazás magas jövedelemmel biztosítva van.

Ajánlatok fénykép melléklettel:

National Cash Register Co. Ltd.

Budapest, Váci-utca 35. — intézendők.

Magyar Fém- és Lámpaáru-Gyár

Részvénytársaság

Budapest-Kőbánya.

Ezredéves
országos

kiállítás
diszoklevél.

Ségszesz- és
villamos-csillárok

a legegyszerűbb kivit-
teltől a legpazarabbig

Petroleum-lámpák!

! Stilszerű újdonságok!

Fém- és diszmutárgyak!

Valódi

„Király”-olaj

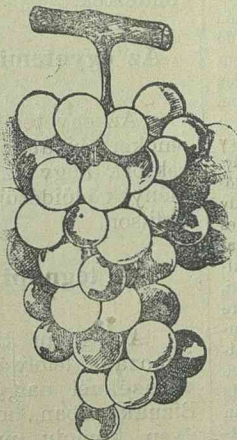
a legjobb bizton-
sági petroleum.

3631 1—15

Kolozsvár, Mátyás király-tér.

„Milleniumtelep” Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

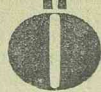
Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország leg-
nagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola
állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Páratlan a maga minőségében!

A világhírű erdélyi hegyaljai tisz-
tán kezei valódi és természetes

ÖTVÖS BOROK!

ÖTVÖS DÁNIELNÉ

bornagykereskedő pincéjéből
Kolozsvárt, Óvár, Bocskay-u. 1.

Ajánlja különlegességeit: Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon,
Samillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.

A Müncheni „Pshor” és I. „Pilseni” sörfőzdeknek erdélyrészi vezérképviselője.

A sörök október hó 10 én kerülnek forgalomba.

3541 20—100

Minden megbízást teljesít. — Nagyban eladásnál magas jutalék. — Üvegek kölcsön.

• Bizományi raktárak: •

Fuhrmann károly fűszerkereskedő Wesselényi Miklós-utca 6. Telefon 429. — Adi László fűszerkereskedő Deák Ferencz-
utca 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerkereskedő Tivoli és Deák Ferencz-utca sarok. Telefon 432. — Kövendi
Károly Kossuth Lajos-utca. Haller-ház. — Veres László Monostori-út 35. Telefon 401. — Bühni Konrád Jókai-utca
11. szám. Telefon 305. — Irimias Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi-tér 6. — Balogh János Trefort-
utca 20. — Bárdi Sándor Akácfa-utca 8. — Nyikora Anna Rudolf-út 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25.

„Magyar Korona”

szálloda és étterme 3712 2—3

Kolozsvár, Emke-tér 18. szám alatt.

Ért-sítem a nagyérdemű helybeli és
vidéki közönséget, hogy:

Gál Simon ur régi, jóhírnevű
„Magyar Korona” szállodáját átvettem
s azt a legkényelmesebb igényeket is
kielégítően rendeztem be.

Szoba árak: 60 krtól 1 frt 20 krig.

A szállodát igénybevevő közönség kényelmére
kítűnő éttermet rendeztem be,
hol tisztán kezelt elsőrendű asztali borok,
kőbányai sör és jó konyha áll a közön-
ség rendelkezésére.

Havi előfizetőket ebéd és vacso-
rára jutányos áron elfogadok.

Teljes tisztelettel:

Salamon Herrmann,

a „Magyar Korona” szálloda bérőlje.

Dr. BIRO-féle 3650 27—

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű
csúszos fájdalom ellen. 1 üveg ára: 1 kor.

Kapható: a „Wolff” gyógyszerárban, Kolozsvárt.

Kiadó lakás!

Honvéd - utca

52. szám alatt

4 szoba, konyha, fürdőszoba,
üveges verandával

1. emelet

A lakashoz esetleg istálló is van!

Értekezhetni bármikor lehet ugyanott.

Elsőrangú könyvnyomda!

Ujság kiadó-vállalat!

Telefon-

szám

204.

GOMBOS FERENCZ

KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 12. szám.

Telefon-

szám

204.

Gazdagon fölszerelt könyvnyomdám-
ban gyorsan, izléssel és a legjutá-
nyosabb árban készítek el bármilyen
könyvnyomdai munkákat, ugyint:

- irodalmi műveket, ○
○ tankönyveket, tudó-
○ mányos és szépirodalmi
○ folyóiratokat, napi,
○ heti- és havi lapo-
○ kat, kereskedők és ipa-
○ rosok részére szám-
○ lákat, üzleti köny-
○ veket; — ugyintén
○ eljegyzési kártyá-
○ kat, névjegyeket,
○ meghívókat, falra-
○ gaszokat stb. stb. ○

Mint szakember, ki a nyomdászatot
tanultam, az erdélyi részekben a
mai napig is a legjobb hírnévnek
örvendő könyvnyomdám négy
gyorsajtóval és a legmoder-
nebb igényeknek teljesen meg-
felelő betűtanyaggal szereltem
fel, úgy, hogy bármilyen könyvnyom-
dai munkák izléses és szakszerű
kiállítása tekintetében nemcsak a
helyi és vidéki, hanem bármely
elsőrangú fővárosi könyvnyomdával
szemben is kiállok a versenyt.

Mint hogy pedig könyvnyomdám
magam személyesen vezetem, a
nyomdai munkákat megrendelő kö-
zönség egész bizalommal fordulhat
nyomdámhoz, mert úgy a szép és
csinos kiállítás, mint az árak tekinté-
tében a legnagyobb megelégedé-
sére lesz mindenkor kiszolgálva.

Bármilyen kis- vagy
nagyobbszabású vidéki
megrendeléseket leg-
gyorsabban és kifő-
gastalanul eszközölök.

Ugyintén a nagyérdemű olvasó
közönség szíves figyelmébe ajánlom

„UJSÁG”

függetlenségi és 48-as Kossuth párti
politikai napilapomat, mely önálló
vezérezkíkein kívül, távirati- és
telefon-jelentéseivel a legkorábban,
a budapesti lapokat is megelőzve,
számol be mindenkor olvasóinak.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 „
Negyed évre 6 „

Mutatványszámok 8 napig ingyen és bérn.

A n. é. közönség nagybecsű párt-
fogását és bizalmát továbbra is kérve
teljes tisztelettel

Gombos Ferencz

nyomdatulajdonos,
az „UJSÁG” pol. napilap kiadótulajdonosa.

Könyvnyomdámát áthelyeztem

Deák Ferencz-utca és Minorita-utca sarkán levő
saját házamban e célra épült külön helyiségbe.